

STUNDER

Premiär i sommar S. 23

Info Express

År 9, Nr. 81 • april-maj 2026 • 24 sidor • www.infoexpress.se • www.xpressmedia.eu • Frivilligt: Om du gillar innehållet, se S. 2

CYKELHÖRNAN AB
REPARATION • BEGAGNAT • NYA CYKLAR

Öppningserbjudande!

CYKELSERVICE
(översyn inkl service)
Öppningserbjudande!
NU 79kr
väl upptagande av denna annons.

✓ Snabb service
 ✓ Drop-in möjligt

Öppettider:
 Mån-Fre 09:00–18:00
 Lör 10:00–15:00

Tel: 072-270 56 03
 E-post: info@cykelbutik.se
 Rundelsgatan 15
 211 36 Malmö

Kinas nya industrivåg pressar Europa

Kapplöpningen om framtidens industri går in i en ny fas

S. 6

El Niño 2026 – Extrem värmebölja hotar Europa och världen

S. 14

PREMIÄR FÖR HELT NYA

SOLTERRA

100% SÄKERHET. HELT ELEKTRISK.

Helt nya Solterra
Introduktionspris fr. 519.900 kr*

Med längre räckvidd och högre dragkapacitet

Nya Solterra är utrustad med ett större batteri som tar dig upp till 511 km. Samtidigt har dragkapaciteten dubblerats till hela 1.500 kg. Precis som tidigare med Subarus klassledande fyrhjulsdraft.

CITY MOTOR

MALMÖ | www.citymotor.se
 Jägershillgatan 6, 040-42 06 02,
 Mån-Fre 09-18, Lör 11-15

10 ÅRS GARANTI SUBARU SAFE 3 ÅRS FRI SERVICE

Elförbrukning 14,1–15,5 kWh/100 km, räckvidd blandad körning 473–511 km, CO₂-utsläpp 0 g/km (WLTP) Bilen på bilden är extrautrustad. *Gäller nya Subaru Solterra t.o.m. 31 mars 2026. 10 ÅRS GARANTI: Efter varje genomförd service får du 12 månader eller 15 000 km extra garanti – helt utan kostnad. Garantin kan förnyas vid varje servicetillfälle och upphör först när bilen fyllt 10 år eller gått 200 000 km. För fullständiga villkor, kontakta din återförsäljare. TRE ÅRS FRI SERVICE: Eller vid 1500, 3000 och 4500 mil.

Malmöbor tjänar miljarder i Danmark

SCB-data visar att inkomster över Öresund får allt större betydelse

Bild: Pexels

Arbetspendlingen över Öresund ökar – och med den inkomsterna. Nya uppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB) visar att Malmöbor tjänar miljardbelopp i Danmark, med tydlig effekt på stadens ekonomi.

Miljardbelopp från Danmark
Enligt SCB uppgick Malmöbornas inkomster från

arbete i Danmark till omkring **9 miljarder kronor under 2024**. Det motsvarar cirka **9 procent av Malmöbornas**

totala förvärvsinkomst. Utvecklingen markerar en kraftig ökning jämfört med tidigare år och understryker Danmarks växande roll för inkomster i regionen.

Fler pendlar – större ekonomisk effekt
Antalet Malmöbor med inkomster från Danmark har ökat markant de senaste åren. Kombinationen av högre lönenivåer och en stark efterfrågan på arbetskraft i Danmark bidrar till att allt fler söker sig över sundet.

Samtidigt innebär detta att en växande del av Malmöbornas inkomster genereras utanför Sverige.

Påverkar hela stadens ekonomi
De ökade inkomsterna får konsekvenser även på lokal nivå. Högre disponibla inkomster påverkar konsumtion, bostadsmarknad och den ekonomiska utvecklingen i Malmö. Samtidigt innebär utvecklingen

att stadens ekonomi blir mer sammanlänkad med konjunkturen i Danmark.

Öresundsregionen integreras ytterligare
Pendlingen mellan Skåne och Själland fortsätter att öka och bidrar till att sudda ut gränsen mellan arbetsmarknaderna. Öresundsregionen fungerar i allt högre grad som en gemensam ekonomisk zon.

Slutsats
SCB:s siffror visar att integrationen över Öresund inte bara är geografisk – den är också ekonomisk. För Malmö innebär det nya möjligheter till högre inkomster, men också ett ökat beroende av utvecklingen i grannlandet.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se
Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

Nytt!

XPRESS DEALS

Gratis digital annonsering!

Köp en annons i Info Express, Stunder eller Öresund Spotlight – få gratis digital annonsering på Xpress Deals!

0761-888-442

office@xpressdeals.eu

www.xpressdeals.eu

Info / Express

X Solutions HB. Org nr: 969778-9353
Tidningschef/Ansvarig utgivare: Laurentiu Mihai
E-post: office@infoexpress.se
Annonsering: annonsering@infoexpress.se
Distribution: X Solutions HB
Tryck: Pressgrannar AB, Linköping

Kontaktuppgifter

Webbsida: www.infoexpress.se
Redaktion: office@infoexpress.se
Annonsering: annonsering@infoexpress.se
Hälsa på: hello@infoexpress.se
Vi ser fram emot din hälsning!

PRIS: FRIVILLIGT OM DU TYCKER OM INNEHÅLLET!

GÄLLER VID UTDELNING

Swish: 123 213 99 05 X Solutions HB

Allt material i tidningen lagras digitalt. För ej beställt material ansvaras ej. De som sänder in material anses medge till digital lagring och publicering.

HELT NYA MAZDA CX-5

DEN BÄSTA RESAN TAR ALDRIG SLUT

Helt nya Mazda CX-5 bygger vidare på ett arv av pålitlighet och mångsidighet. Den är utformad för att uppfylla alla dina vardagsbehov med den senaste tekniken som stöd under körningen och mer flexibilitet tack vare en större kupé. Detta är nästa nivå av Mazda CX-5, med rötterna i hantverk och förfinad för en förstklassig körupplevelse.

FRÅN 369 900 KR

10 ÅRS GARANTI

Förbr., b.l. körn. (WLTP): 7-7,5 l/100km, CO2 b.l. körn. (WLTP): 157-169 g/km. Bilen på bilden kan vara utrustad. Tiodragsgarantin omfattar 3 års fabriksgaranti samt 7 års förlängd garanti. Villkor på mazda.se.

Mazda Center i Svedala / City Motor i Malmö

Industrigatan 3 Svedala / Jägershillgatan 6 Malmö

040-402010 / 040-420602

www.mazdacenter.nu / www.citymotor.se

Malmö växer – men klyftorna består i Öresundsregionen

Bild: Malmö stad

Malmö fortsätter att växa trots ett osäkert ekonomiskt läge. Nya jobb skapas i snabb takt, men arbetslösheten ligger fortsatt över rikssnittet. Samtidigt blir Öresundsregionen allt viktigare för stadens långsiktiga utveckling.

Malmö visar fortsatt motståndskraft i en tid präglad av ekonomisk osäkerhet. Under de senaste åren har staden haft en av de starkaste sysselsättningsstillväxterna i Sverige och befäster därmed sin roll som en central tillväxtmotor i södra landet.

Sedan pandemin har antalet arbetstillfällen i näringslivet ökat markant, drivet av tjänstesektorn, innovation och en växande kunskapsekonomi. I ett nationellt perspektiv framstår Malmö som en av de mest dynamiska

arbetsmarknaderna.

Öresund förstärker tillväxten
Malmö utveckling är nära kopplad till Öresundsregionen. Den gränsöverskridande arbetsmarknaden mellan Sverige och Danmark skapar ökade möjligheter för både individer och företag.

För många innebär detta tillgång till fler jobb, högre lönenivåer och en bredare marknad. Samtidigt stärks regionens konkurrenskraft i ett europeiskt

sammanhang, där mobilitet och kompetensförsörjning blir allt viktigare.

En tudelad arbetsmarknad
Trots den starka tillväxten kvarstår tydliga utmaningar. Malmö har fortsatt en arbetslöshet som ligger över rikssnittet, vilket speglar en mer komplex arbetsmarknad än i många andra storstäder.

Utvecklingen är ojämnt fördelad. Samtidigt som efterfrågan på kvalificerad arbetskraft ökar, har vissa grupper svårare att etablera sig. Skillnader i utbildning, erfarenhet och bakgrund påverkar möjligheten att ta del av tillväxten.

Strukturella skillnader bakom siffrorna
Malmö är en och internationell

stad med stark befolkningstillväxt. Det skapar dynamik och innovationskraft, men ställer också höga krav på integration och fungerande matchning på arbetsmarknaden.

Samtidigt ligger inkomstnivåerna i genomsnitt under rikssnittet, vilket visar att tillväxten inte är jämnt fördelad. Skillnader mellan grupper och stadsdelar är fortsatt tydliga.

En stad i omställning
Malmö genomgår en långsiktig transformation – från industristad till en modern kunskaps- och tjänsteekonomi. Den utvecklingen skapar nya möjligheter, men kräver också att fler inkluderas i arbetsmarknaden för att bli hållbar över tid.

Slutsats
Malmö visar att tillväxt är möjlig även i ett utmanande omvärldsläge. Samtidigt kvarstår strukturella skillnader som påverkar hur brett utvecklingen slår igenom. I denna balans mellan tillväxt och inkludering blir Öresundssamarbetet en avgörande faktor – både för regionens konkurrenskraft och för en mer sammanhållen arbetsmarknad.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se
Källor: Statistiska centralbyrån (SCB), Arbetsförmedlingen, Malmö stad.

Är Norden inte redo för nästa kris? Skarpare samordning krävs

De nordiska länderna är fortfarande otillräckligt samordnade för att möta nästa större kris. Erfarenheterna från pandemin och det förändrade säkerhetsläget i Europa visar att samarbetet måste bli mer konkret, snabbare och operativt – inte minst i gränsregioner som Öresund.

De nordiska länderna står inför ett växande behov av att stärka sin gemensamma krisberedskap. Trots en lång tradition av samarbete saknas i dag tillräckligt effektiva strukturer för att hantera kriser som påverkar flera länder samtidigt. Under covid-19-pandemin blev bristerna tydliga. Nationella beslut om gränskontroller och restriktioner infördes snabbt och utan tillräcklig samordning, vilket skapade betydande problem för både individer och företag. I praktiken sattes det nordiska samarbetet under press – och visade tydliga svagheter.

Från strategi till operativ verklighet
Den nordiska strategin för samhällssäkerhet och beredskap från 2019 anses i dag inte fullt ut spegla det aktuella läget. Geopolitiska spänningar, energifrågor och nya typer av hot ställer högre krav på snabb och fungerande koordinering mellan länderna.

Fokus ligger därför på att stärka det praktiska samarbetet:
• snabbare informationsutbyte mellan myndigheter
• gemensamma rutiner vid kriser
• tydligare ansvarsfördelning

Målet är ett system som fungerar i realtid – inte först när krisen redan är ett faktum.

Ett bredare perspektiv på säkerhet
Krisberedskap omfattar i dag hela samhällets funktion. Det handlar inte enbart om traditionell säkerhet, utan även om:
• hälso- och sjukvård
• energiförsörjning
• transporter och logistik
• digital infrastruktur

Det kräver samordning mellan offentliga aktörer och näringsli-

vet, där flera sektorer är ömsesidigt beroende av varandra.

Öresund visar konsekvenserna
I Öresundsregionen blir behovet av fungerande samarbete särskilt tydligt. Här är arbetsmarknad och ekonomi tätt integrerade mellan Sverige och Danmark.

När samordningen brister uppstår omedelbara effekter:
• pendlare påverkas direkt
• företag får störningar i sin verksamhet
• leveranskedjor bryts

Pandemin visade hur snabbt en i grunden välfungerande region kan fragmenteras när gemensamma lösningar saknas.

Ett avgörande steg framåt
De nordiska länderna lyfts ofta fram som ett av världens mest integrerade samarbeten. Samtidigt visar erfarenheterna att strukturerna inte alltid håller när de provas i praktiken.

Det som nu efterfrågas är ett mer robust och handlingskraftigt samarbete:
• gemensamma lösningar över gränserna
• snabbare beslutsprocesser
• stärkt operativ beredskap

Slutsats
Nästa kris kommer – frågan är när, inte om.

För att Norden ska stå bättre rustat krävs ett samarbete som fungerar även under press. För regioner som Öresund, där vardagen bygger på fri rörlighet, är detta en avgörande fråga för både ekonomi och samhällsfunktion.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se
Källor: Nordiska ministerrådet

Köpenhamn stärker kulturliv och fritid

En bred politisk överenskommelse i Köpenhamn ska stärka stadens kulturliv och fritidsutbud. Satsningen fokuserar på tillgänglighet, fler aktiviteter och bättre förutsättningar för föreningslivet.

Köpenhamn genomför nu en ny satsning på kultur och fritid med ambitionen att skapa ett mer levande och inkluderande stadsliv. Överenskommelsen omfattar både investeringar i kreativa miljöer och utveckling av stadens befintliga faciliteter.

Målet är att ge fler invånare möjlighet att ta del av kultur och aktiviteter i vardagen, samtidigt som stadens föreningsliv stärks

och får bättre villkor att utvecklas.

Fokus på unga och delaktighet
En central del av satsningen är att öka tillgången till kultur- och fritidsaktiviteter för barn och unga. Samtidigt ska fler mötesplatser och aktiviteter bidra till ökad delaktighet i stadens olika områden.

Betydelse för Öresund
Utvecklingen i Köpenhamn stärker hela Öresundsregionens attraktionskraft och bidrar till ett mer dynamiskt och levande stadsliv – även ur ett regionalt perspektiv.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se
Källa: Via Ritzau / Københavns Kommune

Bild: Pexels / Thibault Trillet

glasögonmagasinet

En solklar deal!

Slipade solglasögon på köpet
(värde upp till 6 595:-)

Våren är på ingång och det firar vi med årets bästa erbjudande! Njut av solen med ett par solglasögon slipade i din styrka, som du får helt utan kostnad vid köp av kompletta glasögon. En bra deal för både ögon och stil.

Köp kompletta glasögon med vår bästa behandling (i-Protection NT, 1200 kr) och få ett par slipade solglasögon på köpet. Erbjudandet gäller t.o.m. 2026-06-21. Boka tid och läs mer på glasogonmagasinet.se

Här finns vi:

HELSINGBORG Bruksgatan 25, Tel: 042-18 38 88
LANDSKRONA Östergatan 12, Tel: 0418-41 18 30
LUND Lilla Tvärgatan 7, Tel: 046-13 99 98
MALMÖ Södra Förstadsg. 121, Tel: 040-828 88

BORÅS Lilla Brogatan 18, Tel: 033-41 99 90
GÖTEBORG Linnégatan 64, Tel: 031-711 00 64
GÖTEBORG Backavägen 2, Tel: 031-23 98 88
GÖTEBORG Stigbergsgliden 22, Tel: 031-780 60 18
GÖTEBORG Redbergsvägen 17, Tel: 031-19 84 70
KARLSTAD Drottninggatan 26, Tel: 054-18 03 18
KUNGSBACKA Borgmästareg. 8, Tel: 0300-56 32 80
KÅLLERED Ekenleden 3, Tel: 031-795 22 30
LERUM Brobacken 3, Tel: 0302-138 83
LINKÖPING Nygatan 33, Tel: 013-13 70 71

LULEÅ Köpmangatan 40, Tel: 0920-45 07 18
MÖLNLYCKE Allén 4, Tel: 031-50 88 95
NORRKÖPING Drottningg. 14, Tel: 011-13 18 88
NYKÖPING Västerport, Tel: 0155-28 88 53
OXELÖSUND Järntorget 3, Tel: 0155-362 20
UMEÅ Kungsgatan 45, Tel: 090-343 58 08
ÄTVIDABERG Adelsvärdsg. 1, Tel: 0120-101 22

Scanna och läs mer på glasogonmagasinet.se

Kinas nya industrivåg pressar Europa

Kampen om framtidens teknik har gått in i en ny fas

Bild: Pixabay

Kinas export till Europa ökar inom flera högteknologiska sektorer, samtidigt som landet stärker sin position inom produktion av batterier och energiteknik. Utvecklingen sker i ett läge där EU försöker bygga upp egen kapacitet inom strategiskt viktiga industrier.

Ökad export inom strategiska sektorer

Data och analyser från Financial Times visar att Kinas export till Europa har ökat under 2026, särskilt inom områden kopplade till elektrifiering och energiomställning.

Det gäller bland annat elfordon, batterier, solpaneler och industrikomponenter. Dessa sektorer har fått en central roll i både global handel och i EU:s industriella strategi.

Dominerande position inom batterier och energi

Enligt rapporter från International Energy Agency står Kina för en mycket stor andel av den globala produktionskapaciteten inom batterier och solenergi.

IEA lyfter särskilt fram att Kina har byggt upp en stark position i hela värdekedjan – från råmaterial och bearbetning till färdiga produkter.

Detta innebär att kinesiska företag i dag har en betydande roll i leveranser kopplade till den globala energiomställningen.

Konkurrens inom europeiska nyckelindustrier

Den ökade exporten sammanfaller med att EU satsar på att utveckla egen produktion inom samma områden.

Den europeiska kommissionen har identifierat batterier, elektrifiering och grön teknologi som strategiskt viktiga sektorer för Europas framtida konkurrenskraft.

Samtidigt innebär en hög importnivå att europeiska företag möter ökad konkurrens inom dessa områden.

Handel och industriell kapacitet

Utvecklingen påverkar både handel och industriell struktur. Enligt uppgifter som återges av Financial Times har EU:s handelsobalans gentemot Kina vuxit under de senaste åren. Detta sker parallellt med att kinesiska företag ökar sin närvaro på europeiska marknader.

EU:s satsningar på egen produktion

EU har under de senaste åren initierat flera program för att stärka den industriella kapaciteten inom energi och teknologi.

Den europeiska kommissionen lyfter bland annat fram behovet av ökad produktion inom batterier och kritiska komponenter för att minska beroendet av import.

Dessa satsningar är en del av EU:s bredare strategi för energiomställning och industriell utveckling.

En förändrad konkurrenssituation

Den nuvarande utvecklingen innebär att konkurrensen inom flera teknologiska sektorer ökar.

Kombinationen av hög produktionskapacitet och ökande export gör att kinesiska företag har en tydlig närvaro på marknader där europeiska aktörer samtidigt försöker expandera.

FAKTA

Nyckelfakta om utvecklingen

- Kina står för en stor del av den globala produktionen av batterier och solpaneler (IEA)
- Exporten till Europa ökar inom elfordon och energiteknik (Financial Times)
- EU satsar på att bygga upp egen kapacitet inom samma sektorer (European Commission)
- Batterier och elektrifiering är centrala för energiomställningen

Slutsats

Utvecklingen visar att handel, teknologi och industriell strategi i allt högre grad hänger samman.

För Europa innebär detta att satsningar på egen produktion och innovation får en central roll i den fortsatta energiomställningen.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se
Källor: Financial Times,
International Energy Agency,
European Commission.

EU trappar upp batterisatsningen – ska minska beroendet av Asien

EU intensifierar sina satsningar på batteriteknologi i en tid då konkurrensen från Kina och USA ökar. Ett nytt strategiskt projekt, lanserat i april 2026, ska stärka Europas position inom energilagring och innovation – och minska beroendet av externa aktörer.

Bild: Erwin Bosman / Pixabay

Ett strategiskt steg för Europa

Den 1 april 2026 startade det EU-finansierade projektet BATT-BRIDGE, med målet att stärka samarbetet och innovationskraften inom Europas batterisektor. Projektet samlar forskningsinstitutioner och industripartners från flera länder och syftar till att skapa en mer samordnad europeisk strategi.

Bakgrunden är ett växande globalt beroende av batteriproduktion i Asien, där Kina dominerar marknaden. EU vill nu stärka sin egen kapacitet och minska sårbarheten i framtidens energisystem.

Forskning och industri i samverkan

Projektet ska förbättra kunskapsutbytet mellan forskning och industri samt påskynda utvecklingen av ny batteriteknologi. En central del är att skapa bättre kopplingar mellan olika initiativ och minska fragmenteringen inom EU:s forskningslandskap.

Uppsala universitet har en viktig roll i projektet och bidrar med expertis inom batteriforskning, materialutveckling och energilagring.

Del av en bredare europeisk strategi

BATT-BRIDGE är en del av

EU:s långsiktiga satsningar, där program som **Horizon Europe** och initiativ som **Battery 2030+** ska stärka Europas position inom framtidens energiteknologi.

Batterier spelar en avgörande roll i den gröna omställningen och används inom flera nyckelområden:

- elfordon
- energilagring för förnybar energi
- industriell elektrifiering

Global konkurrens sätter press på Europa

Den globala efterfrågan på batterier ökar snabbt, samtidigt som produktionen till stor del

är koncentrerad till Asien. Detta innebär strategiska utmaningar för Europa, både ekonomiskt och säkerhetspolitiskt.

Genom investeringar i forskning och innovation vill EU stärka sin konkurrenskraft och säkerställa tillgången till kritisk teknologi.

Framtidens batterier

Nästa generations batterier väntas bli mer effektiva, hållbara och säkra. Fokus ligger på högre energitäthet, längre livslängd och minskad miljöpåverkan.

Samtidigt kvarstår utmaningar, inte minst när det gäller storskalig produktion och tillgången till råmaterial.

Slutsats

Det nya projektet visar tydligt EU:s ambition att ta en starkare roll inom batteriteknologi. I en global kapplöpning om framtidens energi kan sådana satsningar bli avgörande för Europas ekonomiska och strategiska oberoende.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se

Källor

Uppsala universitet (2026): nytt europeiskt batteriprojekt BATT-BRIDGE
EU:s forskningsprogram Horizon Europe
Battery 2030+ – europeiskt forskningsinitiativ
Forskningsmiljöer vid Uppsala universitet

Adress
Regementsgatan 84, 217 51 Malmö
Telefon 040- 26 94 46
E-mail: info@ratstickan.se
Webb: www.ratstickan.se

Rätstickan

Din glada garnbutik i Malmö

Stort utbud av garn i Malmö

Välkommen till den personliga butiken med stor kunskap och mycket garn för alla som är glada i stickning och handarbete. Vi på Rätstickan är övertygade om att alla kan sticka och vi erbjuder inte bara sköna garn i vår butik i Malmö utan även kunskap, råd och tips för den som vill komma igång. Vi välkomnar såväl erfarna stickare som nybörjare in att botanisera bland vårt utbud av garn och tillbehör. Hos oss hittar du även vad du behöver inom broderi.

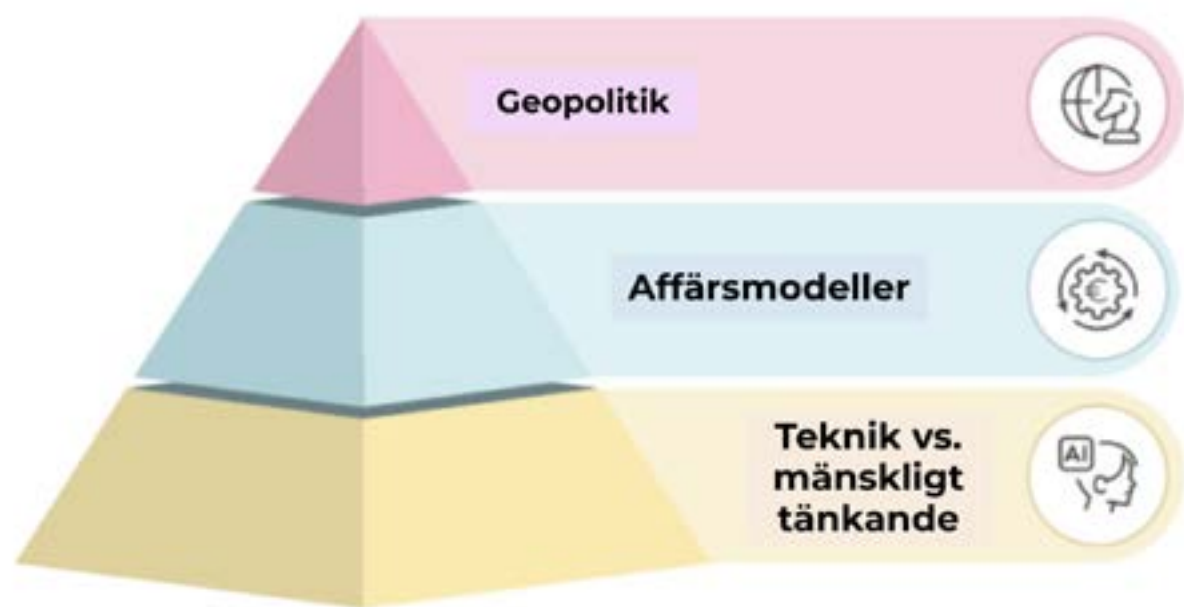

Öppettider:
Mån Tis-Fre 10.00-18.00
Ons-Tors 11.00-18.00
Lör 10.00-14.00

Algoritmer skapar en splittrad verklighet online

EU-analys visar hur digitala plattformar driver polarisering och påverkar demokratin

Utmaningar och lösningar för ett mer demokratiskt informationsflöde online

EU-analys visar vilka faktorer som driver polarisering i digitala miljöer. Bild: European Commission, Joint Research Centre (JRC)

Vilken verklighet möter vi egentligen online? Ny analys från EU visar hur plattformarnas algoritmer formar informationsflödet – och bidrar till att människor lever i allt mer skilda verklighetsbilder.

Algoritmerna bakom flödet
På dagens digitala plattformar är det algoritmer som avgör vilket innehåll som når användaren. Systemen är utformade för att maximera engagemang, vilket innebär att innehåll som väcker starka känslor – som ilska, oro eller konflikt – ofta prioriteras.

Detta påverkar inte bara vad vi ser, utan också hur vi tolkar omvärlden.

Från informationsflöde till verklighetsbild

EU:s forskningsanalys visar att användare i hög grad exponeras för innehåll som bekräftar deras egna uppfattningar. Samtidigt filtreras andra perspektiv bort.

Resultatet blir separata informationsmiljöer, där olika grupper utvecklar skilda bilder av samma samhälle. I praktiken kan två personer leva i helt olika verkligheter – trots att de befinner sig i samma land.

Drivkrafter bakom polariseringen
Analysen pekar på flera faktorer som förstärker utvecklingen:

– geopolitiska intressen som påverkar informationsflöden
– affärsmodeller som bygger på uppmärksamhet och klick
– teknik som förstärker mänskliga beteenden och kognitiva biasar.

Tillsammans skapar dessa mekanismer en miljö där polarisering lätt uppstår och förstärks.

Mer än bara desinformation

Problemet handlar inte enbart om falsk information. Även korrekt innehåll kan bidra till en snedvriden bild om det presenteras selektivt.

När vissa perspektiv systematiskt lyfts fram medan andra tonas ned, påverkas helhetsbilden – och därmed också den offentliga debatten.

Konsekvenser för demokratin

När människor inte längre delar en gemensam faktagrund blir det svårare att föra konstruktiva samtal. Polarisering kan i sin tur leda till minskat förtroende för medier, myndigheter och

demokratiska institutioner.

Detta gör frågan central för framtidens demokratiska samhälle.

Behov av större transparens

EU lyfter behovet av ökad insyn i hur algoritmer fungerar och vilka principer som styr innehållsflöden. Målet är att skapa en mer balanserad digital miljö där fler perspektiv får utrymme.

Slutsats

Algoritmer är en grundläggande del av dagens digitala ekosystem. Samtidigt har de en växande påverkan på hur verkligheten uppfattas. Hur dessa system utvecklas framöver blir avgörande för både samhällsdebatten och demokratins funktion.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se
Källa: European Commission

Nytt EU-system vid gränsen – vad innebär det för resenärer?

EU har från den 10 april 2026 infört ett nytt digitalt gränssystem för resenärer från länder utanför EU. Systemet, Entry/Exit System (EES), ersätter de traditionella stämpelarna i passet med elektronisk registrering.

Vid varje in- och utresa registreras resenärens uppgifter digitalt. Vid första inresan samlas även biometrisk information in, såsom ansiktsbild och fingeravtryck, tillsammans med passuppgifter.

Systemet gäller kortare vistelser, upp till 90 dagar under en 180-dagarsperiod, och omfattar större delen av EU och Schengenområdet.

Syftet är att stärka säkerheten vid EU:s yttre gränser, motverka identitetsbedrägerier och upptäcka personer som överskrider tillåten vistelsetid. Samtidigt är målet att på sikt effektivisera gränskontroller genom ökad digitalisering.

Införandet innebär ett steg mot en mer modern och kontrollerad gränshantering, även om det initialt kan leda till längre väntetider vid vissa gränsövergångar.

Info Express redaktionen. Källa: European Commission

EU inför åldersverifiering online

Ny app ska skydda barn – utan onödig datainsamling

EU tar ett nytt steg mot ett säkrare internet. En europeisk app för åldersverifiering ska göra det möjligt att begränsa barns tillgång till skadligt innehåll – samtidigt som användarnas integritet skyddas.

En ny standard för ålderskontroll

Den nya lösningen gör det möjligt för användare att bekräfta sin ålder online utan att behöva dela personliga uppgifter. I stället för att identifiera vem användaren är, verifiera att ålderskravet uppfylls.

Detta markerar en tydlig förändring jämfört med många av dagens system, där omfattande datainsamling ofta krävs.

Fokus på barns säkerhet

Bakgrunden är en ökande oro kring barns exponering för innehåll som pornografi, spel om pengar och andra olämpliga tjänster online.

Med den nya lösningen vill EU skapa ett gemensamt verktyg som digitala plattformar

kan använda för att effektivt begränsa åtkomsten för minderåriga.

Del av EU:s digitala regelverk

Åldersverifieringsappen är en del av EU:s arbete med att stärka ansvaret för digitala plattformar. Kraven på att skydda användare – särskilt barn – har skärpts och kommer att få större praktisk betydelse framöver.

Samtidigt förbereds integration med EU:s kommande digitala identitetsplånbok, vilket kan samla flera typer av verifieringar i en och samma lösning.

Integritet i centrum

En central del av den europeiska modellen är att minimera mängden data som delas. Tekniken är utformad för att verifiera ålder utan att lagra eller

Bild: Pixels

sprida känslig information.

Detta är avgörande för att skapa förtroende hos användare och samtidigt uppfylla höga krav på säkerhet.

Vad det innebär framöver

När systemet införs kan användare behöva verifiera sin ålder för att få tillgång till vissa tjänster online. För plattformar innebär det nya krav på att

använda godkända lösningar för ålderskontroll.

Slutsats

Med den nya åldersverifieringsappen tar EU ett konkret steg mot ett mer kontrollerat och tryggare digitalt landskap, där barns skydd och användarnas integritet balanseras.

Info Express redaktionen
Källa: Europeiska kommissionen

Boka gratis möte!

Du får upp till

**50 000 KR
RABATT PÅ
ALLA KÖK!**

Ballingslöv® / SVÅGERTORP
DRAKAGATAN 2, 040-37 78 90

Nya biomarkörer för att upptäcka cancer

Forskarna i labbet. Bild: Mikael Wallerstedt

Biomarkörer i blodet skulle kunna användas för tidig upptäckt av tjock- och ändtarmscancer, lungcancer och äggstockscancer. En ny studie från Uppsala universitet visar att prestandan för sådana biomarkörer är likvärdig eller bättre än etablerade tester och skulle kunna utvecklas för att användas kliniskt.

Möjligheten att bota cancer beror till stor del på hur tidigt den upptäcks och om den har hunnit sprida sig eller inte. Tyvärr saknas det för många cancerformer bra metoder att hitta tumörer i ett tidigt stadium och det är fortfarande många patienter som får sin diagnos alltför sent.

För att kunna upptäcka cancer tidigt är det önskvärt att man kan göra det med hjälp av blodprov. De är lätta att ta och kan ofta analyseras på ett effektivt sätt. I den aktuella studien har forskarna identifierat biomarkörer i form

av kombinationer av proteiner och andra ämnen i blodet som kan användas för att upptäcka tjock- och ändtarmscancer, lungcancer och äggstockscancer.

– Vi hittade flera biomarkörer som skulle kunna användas för att hitta cancer. Det gick också att urskilja vilket stadium tumören var i. De sammansatta biomarkörerna som vi har identifierat skulle kunna ligga till grund för att ta fram stabila och reproducerbara diagnostiska test för att upptäcka cancer, säger Tobias Sjöblom som har lett studien.

Baseras på prover från cancerpatienter

Studien baseras på nästan 2 500 prover från de omfattande biobankerna U-CAN och EpiHealth. I U-CAN finns blodprover som samlats in från cancerpatienter. Proverna från EpiHealth användes som normalprover. Sen undersökte forskarna ett stort antal proteiner för att se om några av dem skilde sig åt mellan cancerprover och normalprover.

– I studien hittade vi två proteiner som tillsammans kunde detektera äggstockscancer

och biomarkörer bestående av fyra proteiner som kunde påvisa tjock- och ändtarmscancer och lungcancer. De var alla jämförbara eller i vissa fall bättre än etablerade tester för att upptäcka cancer som baseras på blod- eller avföringsprover, säger Tobias Sjöblom.

Kunde urskilja tumörstadiet

I en annan del av studien undersökte forskarna sambandet mellan olika tumörstadiet och koncentrationen av proteiner och så kallade metaboliter. Metaboliter är små molekyler som bildas eller bryts ned under ämnesomsättningen. Här fann de att biomarkörer där metaboliter ingick var bättre för att urskilja olika tumörstadiet än när endast proteiner fanns med, särskilt för äggstockscancer och lungcancer.

– Ett framtida möjligt användningsområde för biomarkörer som är specifika för olika tumörtyper är att särskilja olika former av cancer i buken hos patienter med diffusa magsymptom. Spridd äggstockscancer kan till exempel påminna om tjocktarmscancer och här skulle ett tillförlitligt test i ett blodprov kunna komplettera eller till och med ersätta en biopsi, säger Tobias Sjöblom.

Forskarna ska nu samla in prov från 100 000 studiedeltagare som själva får ta ett blodprov i hemmet.

– Sedan ska vi analysera proven för att se om biomarkörerna verkligen kan upptäcka tumörer tidigare. Förhoppningen är att de kan bidra till att minska dödligheten i cancer, säger Tobias Sjöblom.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se
Källa: Uppsala universitet

Xtakes®

Upptäck europeisk kvalitet

WWW.XTAKES.SE

BLI EN DEL AV XTAKES

495 :-
VAXVÄRMARE - BASE DUO

165 :-
VAXVÄRMARE

650 :-
VAXVÄRMARE FÖR BURK

www.vaxkassetter.se

QR-kod

Färre psykiatriska vårdplatser – ökande självmordsrisk i Sverige och internationellt perspektiv

En ny studie från Lunds universitet visar att minskad kapacitet för psykiatrisk slutenvård i Sverige är kopplad till en ökad självmordsrisk på cirka 7 %. Resultaten understryker behovet av balans mellan sjukhusvård och samhällsbaserade insatser, med viktiga implikationer för folkhälsopolitik.

Bild: Gerd Altmann /Pixabay

Sverige: Nedgång i vårdplatser

- Kapaciteten för psykiatrisk slutenvård minskade från **30,6 till 24,2 vårdplatser per 100 000 invånare** mellan 2015 och 2024.
- En ökning med 10 vårdplatser per 100 000 invånare skulle kunna kopplas till en **minskning på 7,6 % i självmordsdödlighet**.
- Att bibehålla nivån från 2015 hade potentiellt kunnat

förebygga cirka **83 självmord**
per år.

Studien är publicerad 2026 i The Lancet Regional Health – Europe och bygger på officiella svenska register och robust statistisk analys.

Internationellt perspektiv

- I Norge och Danmark har minskade vårdplatser delvis kompenseras med utökad öppenvård,

med blandade effekter på självmordsfrekvensen.

- OECD-data (2023–2025) visar att begränsad tillgång till akut slutenvård kan öka självmordsrisken om inte starka samhällsbaserade alternativ finns.
- Länder som Japan och USA har rapporterat ökade självmordsnivåer bland patienter som skrivs ut utan tillräckligt stöd i öppenvården.

Risiktiden efter utskrivning

De första 30 dagarna efter utskrivning från psykiatrisk slutenvård utgör en **period med hög självmordsrisk**, enligt senaste studier (BMC Psychiatry, 2026). Kontinuerligt stöd och uppföljning är avgörande för förebyggande.

Polycyperspektiv

- Kapacitet för akut slutenvård är avgörande för suicidprevention.
- Samhällsbaserade insatser ska komplettera, inte ersätta, slutenvård.
- Integrerade strategier som kombinerar slutenvård, öppenvårdsuppföljning och nationella preventionsprogram har visat effekt i Finland och Island.

Info Express. E-post: hello@infoexpress.se

Källor: Lunds universitet, The Lancet Regional Health – Europe, 2026:
Psychiatric inpatient bed capacity and suicide mortality in Sweden.
OECD, Health at a Glance 2025: data om vård för personer med psykiska sjukdomar och suicidprevention.
BMC Psychiatry, 2026: risk för självmord direkt efter utskrivning.
PubMed-metaanalys om självmord efter utskrivning, för historiskt kontext.

”Barnets bästa” blir tomma ord i domstolen

Principen "barnets bästa" ska alltid styra när rättvisan har att göra med barn, från vårdnadstvister till bestraffning av minderåriga. Men ny forskning från rättssociologen i Lund visar att den högtflygande moraliska ansatsen ofta landar platt.

Barnkonventionen – svensk lag sedan 2020 – är tydlig: barn har rätt att komma till tals i frågor som rör dem själva och "barnets bästa" ska vara avgörande.

- Det finns en stor risk för att begreppet ”barnets bästa” kidnappas och hävdas vara uppfyllt. Men systemet är egentligen inte riggat för att avgöra det.

Det säger rättssociologerna Anna Sonander och Anna Lundberg som undersökt hur lagen fungerar i praktiken. Hur väl lyckas man med att beakta barns erfarenheter och intressen samt fatta beslut för "barnets bästa" vid vårdnadstvister?

Deras forskning visar att det finns en tydlig klyfta mellan lagens ambitioner och rättens praktik. Ett grundläggande problem är att barnkonventionen inte definierar vad som är barnets bästa utan det blir en individuell bedömning. Ett annat problem är att domstolar ofta hänvisar till "barnets bästa", men utan att föra en direkt dialog med barnet. I stället förs barnets talan indirekt – genom socialtjänstens utredningar och genom vuxnas tolkningar.

Rättegång by proxy

- Det blir en sorts rättegång by proxy, där barnets perspektiv

filtreras genom professionella och föräldrar, snarare än uttrycks av barnet självt, säger Anna Sonander.

I praktiken ser processen ofta ut så här:
Socialtjänstens familjerätt gör en utredning och lämnar ett förslag till beslut. Domstolen följer i många fall detta förslag. Samtidigt pågår en juridisk konflikt mellan två ofta mycket arga och sårade föräldrar, företrädare av ombud.

Domarna träffar inte barnen själva eftersom man anser att barn inte bör delta i rättsprocessen. Fördelen är enligt forskarna att man skyddar barn från något som anses skadligt. Nackdelen är att delaktighet via ombud gör barnen helt beroende av vuxnas subjektiva bedömningar med resultatet att begreppet "barnets bästa" riskerar bli mer retorik än realitet.

– Alla parter i en vårdnadstvist gör anspråk på att de arbetar för barnets bästa; föräldrar, ombud, socialtjänst och domstolar. Även i andra rättsfall – för att motivera en utvisning eller en frihetsberövande åtgärd mot ett barn – åberopas barnets bästa. Det blir en stark moralisk formulering – men många gånger utan innehåll, säger Anna Lundberg.

Bild: Pixabay

För att göra det hela ännu mer komplicerat så är barnets bästa ett begrepp som förändras över tid: För några år sedan betonades särskilt föräldrarnas samarbetsförmåga. I dag ser man i högre grad till andra faktorer som exempelvis föräldrars förmåga att sätta barnets intresse främst men även riskfaktorer har kommit att få större betydelse

Har ni några förslag på vad som kan göras för att lagen ska kunna efterlevas?

– Det finns en växande insikt inom rättsväsendet om att domstolen kanske inte är det optimala forumet för att förverkliga barnkonventionens ambitioner. Men vi har inga färdiga reformförslag, säger Anna Sonander. En åtgärd som diskuteras är specialistdomstolar för familjemål, men de flesta domare är skeptiska. Många

menar att det skulle vara psykiskt tungt att enbart arbeta med den här typen av mål och att variation behövs.

Forskarna lyfter också barnkonsekvensanalyser som en god praxis i vissa kommuner. Men mer kunskap behövs om hur barns erfarenheter faktiskt kommer fram i rättsprocesser – och om hur domstolar bedömer vad som är barnets bästa.

– Om barnkonventionen ska vara mer än en symbol måste rättsprocessen förändras så att barns erfarenheter verkligen får komma fram. Det kräver bättre sätt att lyssna på barn och mer kunskap om barns perspektiv – och större öppenhet kring hur domstolar egentligen avgör vad som är barnets bästa, säger Anna Sonander.

Info Express redaktionen
Källa: Lunds universitet

El Niño 2026 – Extrem sommarvärme hotar Europa och världen

Bild: Pexels

Klimatforskare varnar för att sommaren 2026 kan bli en av de varmaste som någonsin uppmätts. Fenomenet El Niño, kopplat till förhöjda havstemperaturer i Stilla havet, kan ge extrema temperaturer, torka och översvämningar med effekter både i tropiska områden och i Europa samt Nordamerika. Prognoserna bygger på data från internationella klimatinstitutioner som NOAA och WMO.

Vad är El Niño?

El Niño är den varma fasen i ENSO (El Niño–Southern Oscillation). När havstemperaturen i centrala och östra Stilla havet stiger ovanligt mycket, påverkas globala nederbördsmonster och atmosfärens cirkulation. Fenomenet återkommer ungefär vart 2–7 år och kan vara aktivt i några månader upp till ett till två år.

Effekterna syns globalt: värmeböljor, långvarig torka, översvämningar och påverkan på jordbruk och vattenförsörjning.

Prognos för 2026

• I början av 2026 har La Niña avtagit, och förhållandena är gynnsamma för ett måttligt till starkt El Niño under juni–augusti.

- Sannolikheten att fenomenet etablerar sig och kvarstår till årets slut är cirka 60–62 %.
- Klimatmodeller indikerar högre globala medeltemperaturer under sommaren, med risk för värmeböljor och extrema väderhändelser.

Global påverkan och Europa

- **Sydamerika:** allvarlig torka i nord och centrala områden, översvämningar i väst.
- **Asien och Australien:** långvarig torka och ökad risk för skogsbränder.
- **USA:** varmare somrar, med risk för värmeböljor och skogsbränder i västra delarna.
- **Afrika:** torka i söder, nederbörd över normal i öster.
- **Europa:** medeltemperaturer över genomsnittet, särskilt i södra och centrala regioner;

risk för extrema värmeböljor, lokala torka och påverkan på jordbruk och hälsa.

Temperaturer och extremvärme

- Globalt: 2026 förväntas bli ett av de varmaste åren, med medeltemperaturer över normala nivåer på grund av den redan uppvärmda bakgrunden och El Niño-effekterna.
- Europa: sommaren 2026 väntas bli varmare än genomsnittet de senaste åren, med värmeböljor och temperaturer över norm, i vissa områden upp till 1–2 °C över genomsnittet.

Rekommendationer och varningar

- Sommaren 2026 kan medföra extrema väderförhållanden, inklusive

värmeböljor och ovanliga nederbördsmonster.

- Myndigheter, jordbrukare och lokala samhällen behöver förbereda sig för risker kopplade till höga temperaturer, torka och översvämningar.
- Fenomenet understryker vikten av lokala och globala åtgärder för anpassning till klimatförändringar och förvaltning av kritiska resurser.

Laurentiu Mihai - Info Express.
E-post: hello@infoexpress.se

Källor: NOAA Climate Prediction Center, ENSO Diagnostic Discussion, april 2026: sannolikhet för El Niño 60–62 %.
WMO (World Meteorological Organization) – bekräftar att 2025 var ett av de varmaste åren någonsin.
The Guardian, Phys.org, Axios – rapporter och analyser av det potentiella El Niño 2026 och dess effekter.
Skymet Weather – regionala prognoser och uppskattad påverkan på monsuner och skogsbränder.

PFAS i dricksvatten kopplas till ökad astmarisk hos barn

Ny forskning från Lunds universitet visar ett tydligt samband mellan mycket höga PFAS-nivåer i dricksvatten och en ökad risk för astma hos barn. Resultaten belyser hur långlivade miljögifter kan påverka hälsan redan före födseln.

Bild: Pexels

Exponering för höga halter av PFAS under fosterstadiet kan vara kopplad till en ökad risk att utveckla astma i barndomen. Det visar en omfattande studie från Lunds universitet, baserad på data från över 11 000 barn i Blekinge – ett område som tidigare haft kraftigt förorenat dricksvatten.

I den mest exponerade gruppen utvecklade cirka 27 procent av barnen astma, jämfört med omkring 16 procent i grupper med låg exponering. Resultaten pekar på en tydlig skillnad mellan grupperna och stärker bilden av PFAS som en potentiellt allvarlig riskfaktor.

Långlivade kemikalier i miljön

PFAS är en grupp syntetiska ämnen som används i bland annat brandskum, textilier och livsmedelsförpackningar. De kännetecknas av att de bryts ner mycket långsamt och kan finnas kvar i både miljön och människokroppen under lång tid. Denna persistens gör PFAS till ett särskilt problematiskt miljögift. Föroreningar kan spridas via dricksvatten och påverka människor långt efter att utsläppen har skett.

Tydligt samband – men inte fastställd orsak

Forskarna betonar att studien

visar ett samband mellan PFAS-exponering och astma, men att ett direkt orsakssamband inte kan fastställas. Samtidigt understryker resultaten vikten av att begränsa exponeringen, särskilt i områden där halterna varit mycket höga.

Miljö och hälsa i nära koppling

Studien bidrar till en växande

förståelse för hur miljöfaktorer kan påverka människors hälsa redan tidigt i livet. Den lyfter också behovet av långsiktiga åtgärder för att minska spridningen av PFAS och skydda kommande generationer.

Laurentiu Mihai - Info Express
E-post: hello@infoexpress.se
Källa: Lunds universitet

Konstgalleri

GUSTUS

Adress: Hedmanska gården, Lilla torg 9, 211 34 Malmö, Sverige

E-postadress: christofgustus@gmail.com
Telefonnummer: +46 707 28 99 68
WWW.gustus.dk/sv/

Mindre matsvinn – en outnyttjad affärsmöjlighet för handeln

Att minska matsvinn har länge betraktats som en miljöfråga. Men ny nordisk forskning visar att det också kan stärka lönsamheten. För många livsmedelsbutiker kan det i praktiken vara mer kostnadseffektivt att donera överskottsvaror än att kassera dem.

Matsvinnets dolda kostnader

Varje år kasseras stora mängder livsmedel i detaljhandeln. Bakom varje osåld vara finns inte bara ett uteblivet intäktsvärde, utan även kostnader för hantering, lagring och avfall.

Analysen från Danmark visar att dessa kostnader ofta underskattas. När hela kedjan räknas in – inklusive personalresurser, logistik och avfallshantering – kan det i många fall vara dyrare att slänga mat än att hantera den på alternativa sätt.

Det förändrar synen på matsvinn. Från att vara ett rent miljöproblem blir det en fråga om effektiv resursanvändning och affäroptimering.

Donation som ekonomiskt alternativ

En central slutsats i den danska analysen är att donation av överskottsmat ofta är ekonomiskt rationell.

Genom samarbeten med organisationer som distribuerar livsmedel vidare kan butiker minska sina avfallskostnader samtidigt som befintliga logistikflöden utnyttjas mer effektivt.

För handeln innebär detta:

- lägre kostnader för avfall och hantering
- mer effektiva lagerflöden
- bättre resursutnyttjande

Det handlar därmed inte enbart om ansvarstagande, utan om att arbeta mer affärsmässigt.

En nordisk utmaning – och möjlighet

Matsvinn är fortsatt omfattande i hela Norden, trots ökad medvetenhet och politiska mål. Detaljhandeln är en central aktör – men också en av de sektorer där förändring kan få snabb effekt.

Genom förbättrad efterfrågeprognostik, datadriven lagerstyrning och dynamisk prissättning kan svinnet reduceras redan innan varor når slutet av sin livscykel.

Donationer fungerar i detta sammanhang som ett kompletterande steg – en sista möjlighet att ta tillvara värde.

Från restprodukt till resurs

Synen på överskottsvaror håller på att förändras. Det som tidigare betraktades som avfall ses i allt högre grad som en resurs.

I flera europeiska initiativ kombineras digitala plattformar med lokala samarbeten för att skapa nya flöden där livsmedel omfördelas i stället för att kasseras.

Effekten är flerdimensionell:

- minskad miljöbelastning
- ökad samhällsnytta
- effektivare resursanvändning

Hållbarhet som affärsstrategi

För konsumenter blir hållbarhetsengagemang allt viktigare. Företag som aktivt arbetar med att minska matsvinn uppfattas som mer transparenta och ansvarstagande.

Det skapar värden som går bortom den direkta kostnadsbilden.

Ett systematiskt arbete med matsvinn kan bidra till:

- starkare kundrelationer
- ökat förtroende
- tydligare marknadsposition

I en pressad detaljhandelsmarknad kan detta vara en avgörande konkurrensfaktor.

Strukturella utmaningar kvarstår

Trots den ekonomiska potentialen finns fortfarande hinder.

Donation av livsmedel kräver:

- tydliga regelverk
- fungerande logistiklösningar
- samordning mellan aktörer

Samtidigt ställs höga krav på livsmedels-säkerhet och kvalitet, vilket innebär att processer och rutiner måste vara robusta.

Utvecklingen pekar dock mot att dessa hinder successivt minskar i takt med att fler modeller etableras.

En bredare syn på lönsamhet

Det kanske mest avgörande skiftet handlar om hur lönsamhet definieras.

Fokus flyttas från enbart försäljning till ett helhetsperspektiv där även hanteringen av överskott ingår i affären.

Att minska matsvinn handlar därmed inte

Bild: Pexels

längre om att begränsa förluster – utan om att optimera hela värdekedjan.

Slutsats

Mindre matsvinn är inte bara en hållbarhetsfråga – det är en strategisk möjlighet.

För framtidens livsmedelshandel kan framgång handla om att se varje produkt

som en resurs med ett värde – även efter att den lämnat hyllan.

Info Express redaktionen

E-post: hello@infoexpress.se

Källa: Källa: Dansk analys av matsvinn i detaljhandeln (via Ritzau), baserad på branschdata och ekonomiska beräkningar.

Soffor & Sängar
SITT BÄTTRE • SOV BÄTTRE

Robust 3-sits Maxi divansoffa L:348
(26 290 kr) **22 990 kr**

Rio soffa med schäslong 220x260
(28 490 kr) **21 360 kr**

Euforia 4-sitssoffa L:327
(27 990 kr) **22 390 kr**

Vårens nyheter är på väg in | Besök vår butik i Caroli idag

Caroli köpcentrum Östergatan 12 • 211 25 Malmö • Tel. +4640-13 99 11 • Webb: www sofforsangar.se

Paketerbudanden:

Kamin + skorsten

Premodul
3 000 kr rabatt

Contura
2 000 kr rabatt

Contura
Paketpris: 34 900 kr
inkl 4 m skorsten
Premodul

Contura 800 Style
Gäller t o m 31/5 vid köp av komplett skorsten

Contura C51/52
Gäller t o m 31/3

Eldabutiken Vellinge
Välkommen till Falsterbovägen 179
Öppet: mån–tors 10–18, fre 10–16, lör 10–13, sön stängt

elda
Vellinge

Chatbots är partiska – olämpliga för politisk rådgivning

Populära chatbots som ChatGPT och Gemini är inte neutrala och tenderar att gynna vissa politiska partier när användare frågar vem de bör rösta på. Det gör dem olämpliga som stöd i samband med val, enligt forskare vid Köpenhamns universitet.

Vi använder i allt större utsträckning artificiell intelligens för att få råd i vardagen – även i politiska frågor, särskilt i valtider.

Men ett nytt forskningsrapport från Köpenhamns universitet, framtaget av forskare vid CAISA – Nationellt center för artificiell intelligens i samhället – visar att chatbots inte är så neutrala som många tror.

”Vår studie visar att alla de mest använda chatbottarna tenderar att gynna vissa partier när de får frågan vem man bör rösta på. Samtidigt

uppvisar de en generell politisk snedvridning”, säger Stephanie Brandl, huvudförfattare till studien och tenure track-adjunkt vid Köpenhamns universitet.

Hon tillägger: ”Det gör det uppenbart problematiskt att använda dem som politiskt stöd i samband med val, som det vi nyligen har haft.”

I mitten – eller något till vänster
Stephanie Brandl och hennes kollegor har analyserat den politiska biasen i

flera av de mest använda språkmodellerna, bland annat de bakom ChatGPT och Googles Gemini. Med hjälp av Altingets kandidattest från det danska folketingsvalet 2022 har de undersökt hur modellerna positionerar sig politiskt.

”Samtliga testade chatbots placerar sig överlag i mitten eller något till vänster på den politiska skalan. I en dansk kontext ligger de nära partier som Socialdemokratiet och Alternativet. Detta bekräftas även av forskning från kollegor i Tyskland, Norge och Nederländerna”, säger Stephanie Brandl.

Vissa partier rekommenderas oftare
I ett annat experiment bad forskarna flera chatbots att rekommendera partier till fiktiva väljare, baserat

på svar från politiska kandidater i kandidattesten. Resultatet visade att rekommendationerna inte var jämnt fördelade.

Särskilt Enhedslisten, Moderaterne och Liberal Alliance rekommenderades oproportionerligt ofta, medan partier som Konservative, Venstre och Danmarksdemokraterne i vissa fall inte föreslogs alls som förstahandsval. ”Det är inte så att en chatbot uttryckligen säger ‘rösta på detta parti’. Men den politiska biasen kan ta sig mer subtila uttryck, till exempel i vilka argument som lyfts fram eller vilka partier som oftare rekommenderas”, förklarar Stephanie Brandl.

Bristande transparens – ett demokratiskt problem
Enligt forskarna går det

inte att se varför en chatbot rekommenderar ett visst parti eller vilka antaganden och datakällor som ligger bakom svaren.

De flesta chatbots är huvudsakligen tränade på engelskspråkigt material, ofta med amerikansk utgångspunkt. Det innebär att det är oklart hur väl de faktiskt speglar dansk politik, påpekar Stephanie Brandl – vilket gör dem svåra att lita på.

”Sammantaget innebär det att vi inte kan granska de svar som språkmodellerna ger, eftersom informationen är dold bakom en digital mur. Det gör det mycket svårt att förhålla sig kritiskt till innehållet – något som är centralt i ett demokratiskt samhälle”, säger hon.

Hon avslutar: ”Vi hoppas att det på sikt blir möjligt att utveckla mer tillförlitliga och säkra alternativ. Men tills dess bör stora språkmodeller användas kritiskt och med försiktighet.”

Fakta om studien
Analysen har genomförts

Illustration: Info Express (skapad i Canva)

vid Nationellt center för AI i samhället (CAISA), med Stephanie Brandl (Köpenhamns universitet) som huvudforskare, i samarbete med Mathias Wessel Tromborg (Aarhus universitet) och Frederik Hjorth (Köpenhamns universitet).

Data samlades in i februari och mars 2026. Forskarna testade flera ledande chatbots, bland

annat modeller från ChatGPT, Gemini, Llama, Mistral, Gemma och Qwen. Modellerna fick inga särskilda bakgrundsinstruktioner utan testades utifrån sin befintliga träning. De ombads ta ställning till politiska påståenden från danska kandidattester (2022 och 2026).

Påståendena analyserades utifrån två politiska

dimensioner: ekonomisk vänster–höger samt libertär–auktoritär – det vill säga både ekonomiska frågor och värderingar kring frihet och auktoritet.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se

Källa: Köpenhamns universitet, CAISA – Nationellt center för artificiell intelligens i samhället (CAISA)

Limhamns SKRÄDDERI - SKOMAKERI & KEMTVÄTT

KEMTVÄTT SKRÄDDERI SKOMAKERI

ÖPPETTIDER
MÅN-FRE 11-18
LÖR 11-14
VÄLKOMNA!

SKOMAKERI • SKRÄDDERI • KEMTVÄTT

Adress: Linnégatan 72, 216 15 Limhamn
Telefon: **070-956 66 99**

Vi erbjuder professionell service inom
skomakeri, skrädderi och kemtvätt.

ERBJUDANDE!
Klipp ut annonsen och visa den i butiken –
få 50 kr extra
när du köper presentkort.

Däckcenter VELLINGE

DÄCK PARTNER

EXCLUSIVE TIRES

Byta däck Vellinge
Snabbt • Professionellt • Rätt pris

040-42 00 52 | www.dackcenter.se | info@dackcenter.se
Fabriksgatan 3, 235 32 Vellinge

Ubilack

Billackering i Toppklass

Vår kunskap, erfarenhet och service är vår styrka. Vår affärsidé är att, med högsta kvalitet, erbjuda våra kunder fullgoda arbeten inom plåt, plast och lackeringsreparationer av fordon. Vi skall med lyhördhet, engagemang och bästa service alltid sträva efter optimalt nöjda kunder.

Billackering i mästarclass Hjälp med skadan?
Drop-in skadebesiktning | Tel. 040-942573
E-mail: info@ubilack.se | Webb: www.ubilack.se

Eriks Biluthyrning

LUND • ARLÖV/MALMÖ
HELSINGBORG • KRISTIANSTAD
HALMSTAD • HÖÖR

Boka ditt fordon
Skanna QR-koden och skicka din bokningsförfrågan.

Eller kontakta oss direkt
05:00–23:00 • 365 dagar om året
Mob. 0736-577 577
E-post: info@eriks-biluthyrning.se

Internet med ljus – utan kablar

Ny teknik levererar fiberhastigheter genom luften

Upp till 20 Gbps – utan fiberkabel. Med hjälp av osynliga ljusstrålar kan data nu skickas genom luften med hastigheter i nivå med fiber. Tekniken är inte ny – men den nya generationen, som Lightbridge Pro, gör den praktiskt användbar.

Så fungerar det

Istället för kablar eller radiovägar använder tekniken en smal ljusstråle mellan två punkter.

Enkelt uttryckt: data skickas genom en osynlig ljuslinje – från punkt A till punkt B.

Tekniken kallas för Free Space Optical Communication (FSO) och beskrivs ofta som "fiber i luften".

Inte nytt – men nu fungerar det

Tekniken har funnits länge, men har haft tydliga begränsningar: – känslig för dimma och regn – svår att stabilisera – ojämn prestanda

Det som förändrats är tekniken bakom.

Lightbridge Pro, utvecklad av Taara (Alphabet/Google X), har förbättrat systemet:

- upp till cirka 20 Gbps
- automatisk justering av strålen
- hög stabilitet
- möjlighet till backup via radio eller fiber

Tekniken har gått från experiment till verklig användning.

Var används det?

Lösningen används där fiber är dyrt eller svårt att installera: – mellan byggnader – över vägar, järnvägar och vatten – i områden utan infrastruktur – som backup i befintliga nät

Fördelar

- mycket hög hastighet
- låg latens
- snabb installation
- inga grävarbeten

LIGHTPOINTE Aire X-Stream Series. Bild: Ipros GMS

Begränsningar

- påverkas av väder
- kräver fri sikt
- fungerar bäst på kortare avstånd

Komplement – inte ersättare

Tekniken ersätter inte fiber, men kompletterar den.

I framtidens nätverk kombineras: fiber, 5G, satellit och optisk trådlös kommunikation.

Slutsats

Internet via ljus är inte längre en experimentell idé. Med nya lösningar som Lightbridge Pro kan tekniken bli ett viktigt verktyg för snabb och flexibel utbyggnad av nätverk.

Laurentiu Mihai - Info Express
E-post: hello@infoexpress.se
Källa: Taara , Alphabet (Google X).

Levande neuroner på chip – nästa steg i datorernas utveckling

Forskare har utvecklat en ny typ av datorer där levande neuroner odlas på chip och kan lära sig enkla uppgifter. Tekniken, som förenar biologi och elektronik, pekar mot en möjlig utveckling bortom dagens AI-system..

Utvecklingen inom artificiell intelligens har länge drivits av allt kraftfullare processorer och avancerade algoritmer. Nu växer ett nytt forskningsfält fram där levande celler integreras direkt i tekniska system.

Företaget Cortical Labs har utvecklat system där mänskliga neuroner odlas i laboratoriemiljö och kopplas till elektroniska kretsar. Resultatet är ett bio-digitalt hybridssystem som kan ta emot signaler, bearbeta information och anpassa sitt beteende över tid.

När celler lär sig genom återkoppling

I experiment har forskare visat att hundratusentals neuroner kan interagera med enkla digitala miljöer. Genom elektriska signaler får cellerna återkoppling och kan successivt justera sina reaktioner.

Till skillnad från traditionell AI, som tränas med stora datamängder, sker inlärningen

här genom direkt respons – en process som ligger närmare biologiskt lärande än klassisk programmering.

Biologisk intelligens – en ny riktning

Tekniken beskrivs som en form av biologisk intelligens. I stället för kodbaserade modeller bygger systemen på levande cellers inneboende förmåga att reagera på stimuli och organisera sig.

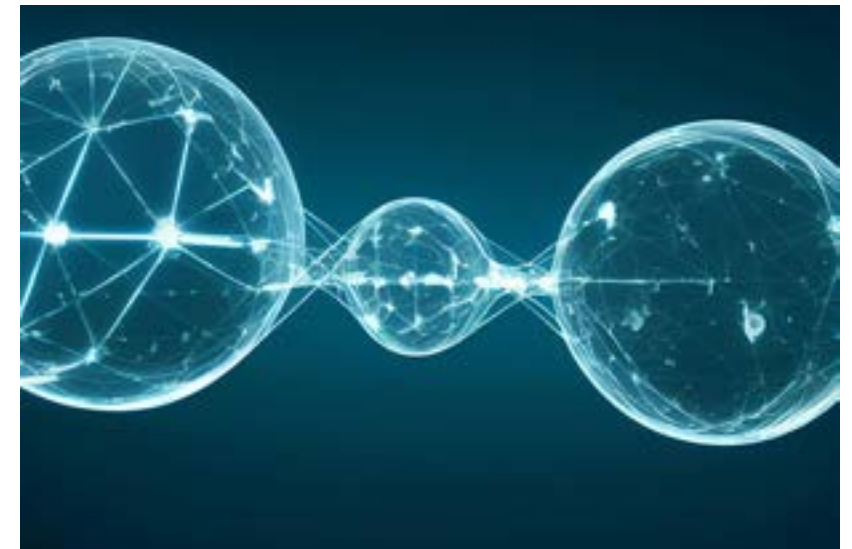
Det innebär flera potentiella fördelar:

- mycket låg energiförbrukning
- snabb anpassning till förändringar
- inlärning utan omfattande träningsdata

Samtidigt befinner sig tekniken i ett tidigt skede och kompletterar snarare än ersätter dagens datorer.

Tekniska och etiska frågor

System baserade på levande neuroner är komplexa och känsliga. De kräver stabila

När datorer blir biologiska. Bild: Pexels

biologiska förhållanden och är i dag svåra att skala upp för bred användning.

Utvecklingen väcker också etiska frågor. När biologiska komponenter integreras i tekniska system suddas gränsen mellan maskin och liv ut – en fråga som allt oftare diskuteras inom forskarsamhället.

En möjlig framtid för datorer

På längre sikt kan biologiska datorer få en roll inom specialiserade områden där energieffektivitet och anpassningsförmåga är

avgörande. Tekniken ses som ett komplement till traditionella system och pekar mot en bredare syn på vad en dator kan vara.

Slutsats

Gränsen mellan biologi och teknik blir allt mer flytande. Med levande neuroner på chip tar forskningen ett steg mot nya former av intelligenta system – där framtidens datorer inte enbart bygger på kisel och kod.

Info Express redaktionen
E-post: hello@infoexpress.se
Källor: Internationell forskning inom biologisk computing, bland annat Cortical Labs

Även reparation av elscooter

Vi erbjuder gräsklipparservice

CYKELSERVICE
(översyn inkl service)
nu endast
249 kr
vid uppvisande av denna annons
gäller året ut

Vi erbjuder även knivslipning!

J & C Lindelöfs
CYKEL & KNIVsliperi

Bicycle + Doctor

Adress: Traktorgränden 3, Lund, bakom "stora Coop"
Mobil: 073-687 22 02
E-post: lundinscykel@live.se
Öppet alla dagar

24-timmars service

milano
SKRÄDDERI & KEMTVÄTT

Experter på kemtvätt och reparationer av textil, skinn, päls, mocka, väskor sömnad.

★★★★★

Djäknegatan 2 21135, Malmö
Tel. 040 54 54 54 | Mob. 076 167 0444
E-post: info@milano-se.com | Webb: milano-se.com

www.xtakes.se

AFRODITA PROFESSIONAL

C10 VITAMIN SUPER SHOT
ULTIMATE SKIN-RECOVERY concentrate / koncentrat
Pigmentation large spots removed
99% 100% non-damage protection
& skin whitening
For all skin types + all ages

HYALURON & B5 BOOST SHOT
ADVANCED HYDRATION concentrate / koncentrat
Epidermal hydrator
Skin whitening formula
Suitable for sensitive skin

INSTANT OXYGEN POWER SHOT
O₂ EPIDERMAL FILLER concentrate / koncentrat
Blue light & IR & IR damage protection
Skin energy boost
For all skin types + all ages

10% Ascorbyl Tetraisopalmitate stabilized non-acidic Vitamin C

Hyaluron (25-50 kDa) + Provitamin B5 + Ultimate Hydra Complex

Filler BBG + Peptide Carnosine + Day Buffalones

Q10 EPIDERMAL FILLER concentrate / koncentrat

Q10 EPIDERMAL FILLER concentrate / koncentrat

Lokala erbjudanden och tjänster

PG's i Vellinge

I Vellinge har vi vårt fina showroom där vi visar vinterträdgårdar, Pergola, Fönsterpartier, Colv, Markiser, Utekök.

KONTAKT
Vattentornsgatan 5, 235 32 Vellinge
E: info@pgsivellinge.se
Tel: 072-997 94 00

Skanna
och läs
mer

**BABYRINGEN
MALMÖ**

1300m2 BABYBUTIK
MED ETT STORT & UNIKT
SORTIMENT

KONTAKT
Hornyxegatan 9, 213 76 Malmö
E: info@babyringen.se
Tel: 040-23 00 70

Skanna
och läs
mer

BILFIRMA I VELLINGE
Märkesoberoende

Hos Vellinge Bilbolag kan du alltid lita på att ditt bilköp kommer utan några överraskningar.

KONTAKT
Adress: Terminalgatan 11, Vellinge
E: kontakt@vellingebilbolag.com
Tel: 040-41 22 10

Skanna
och läs
mer

SYATELJÉ

Erfaren skräddare
med fokus på
ändringar och
reparationer.

KONTAKT
Polisvägen 5B, 236 31 Höllviken
E: syateljezanne@outlook.com
Tel: 073-693 93 99

Skanna
och läs
mer

HATTBUTIKEN

Här finner ni ett häpnadsväckande brett utbud av hattar, kepsar och baskrar från kända varumärken.

KONTAKT
Hamngatan 3, 211 22 Malmö
E: info@hattbutikvesterbld.se
Tel: 073-749 09 49

Skanna
och läs
mer

**NÄSETS
BARBERSHOP**

Vi erbjuder klippning,
barbering och
ansiktsbehandling
samt försäljning av
exklusiva hår- och
skäggprodukter.

KONTAKT
Videholms allé 6A, 236 31 Höllviken
E: nasetsbarbershop@hotmail.com
Tel: 072-006 61 87

Skanna
och läs
mer

FRIDA SKRÄDDERI

Lämna in dina kläder till Frida medan du shoppar i Mobilia. Vi hjälper dig med skrädderi och kemtvätt. Du är hjärtligt välkommen!

KONTAKT
Per Albin Hanssons väg 40
E: fridaskradderi@gmail.com
Tel: 073 500 09 87

Skanna
och läs
mer

**STILIGA
HÖGTIDSKLÄDER**

Stiliga Högtidskläder
hyr ut och säljer
förstklassiga
högtidsdräkter för
män i alla åldrar.

KONTAKT
Dalaplan 2, 21428 Malmö
E: info@stiligahogtidsklader.se
Tel: 040-19 23 74

Skanna
och läs
mer

Upptäck STUNDER – premiär i sommar

Syns i både tryck och digitala kanaler.

I hela Västra Skåne – från Falsterbo till Ängelholm.

STUNDER

INSPIRATION · UPPLEVELSER · NÖJE

NO. 1 • 2026

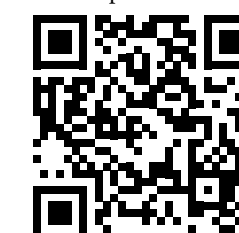
WWW.STUNDER.EU

XPRESS MEDIA

Allt du behöver – i ett paket:

- Lokal och regional räckvidd i hela Västra Skåne
- Tryck och digital synlighet
- Xpress Deals-konto ingår – upp till 3 deals
- E-tidning via STUNDER
- Kreativ support – från idé till färdig annons

Läs mer och kontakta oss på
www.xpressmedia.eu

Syns i Västra Skåne hela sommaren
Från endast 3 500 kr

Kvartssida i STUNDER
+ 12 månaders digital synlighet via Xpress Deals

STUNDER

INSPIRATION · UPPLEVELSER · NÖJE

NO.1 • 2026

WWW.STUNDER.EU

XPRESS MEDIA

Boka din plats idag: office@xpressmedia.eu